

Konstprogram för Höglundaskolan i Jordbro

En ny skola, Höglundaskolan, planeras för Jordbro. Den ska rymma 600 elever i årskurserna förskola till åk 5 och invigningen planeras till 2012. Kultur- och fritidsförvaltningen inledde 2010 ett samarbete med Tornberget och arkitektfirman Klark för att i ett tidigt stadium kunna planera och samverka kring konsten i byggnaden. I arbetsgruppen ingick även lärare och rektor som ska arbeta på den nya kolan, och tillsammans formulerades en målbeskrivning för vad konsten ska bidra med i verksamhet och miljö. För projektet har kommunstyrelsen beviljat 600 tkr från investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning 2010.

Bakgrund

Haninge kommun växer. Målet som är antaget av kommunfullmäktige är att Haninge ska ha 10 000 fler invånare år 2015. Detta, tillsammans med den ökade antalet elever i skolåldern, kommer att skapa stora behov av nya skollokaler i Haninge kommun de närmaste tio åren. De nya skolbyggnader som ska byggas kommer att stå i många år och tiotusentals elever och personal kommer att ha dem som sin dagliga arbetsmiljö. Detta kommer att ställa stora krav på lokalernas utformning.

Målet för alla elever är att de ska nå målen i grundskolan. Den fysiska miljön har betydelse för hur barn lär sig. Därför är det ett angeläget arbete att hitta de bästa lösningarna i lokalerna som stimulerar barnen till lärande.

I Jordbro planeras en ny skola, Höglundaskolan, som ska rymma 600 elever i årskurserna förskola – åk 5, och mer än 60 lärare och personal. Eftersom lokalernas inflytande på de som vistas i skolan är så stort är det viktigt att skolmiljöns alla delar stimulerar barns och personal. Därför beslutade kommunstyrelsen 2010 att 600 tkr av investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning ska avsättas för ett projekt som ska integreras med den nya skolan, i samråd med de som verkar och vistas i skolan. Arbetsgruppen och berörda parter har arbetat fram ett konstprogram och hösten 2010 inleds genomförandefasen.

Projektplan

I samtalen i arbetsgruppen har behov och möjligheter för både process och konst formulerats: I processen är det viktigt att samverka så att de olika parterna kan dra nytta av varandras resurser och kompetens. Exempelvis kan element i den konstnärliga gestaltningen användas av arkitektfirman när fasaden formges och färger i skolan kan planeras och inhandlas i samförstånd.

Möjligheterna för konsten har framhållits på flera nivåer. Bland annat betydelsen av en stimulerande och kreativ miljö för alla människor men inte minst för lärande miljöer där barn växer och utvecklas. Konst i sådana miljöer kan fungera på flera sätt och här har arbetsgruppen särskilt framhållit konsten som en integrerad del av skolans verksamhet: Konsten ska kunna användas och vara ytterligare ett uttryck för skolans lärande uppdrag. Därför ska konsten nå alla, oavsett bakgrund, språk, religion och funktionsförmåga. Eftersom konsten planeras för både personal och elever måste den också nå alla oavsett ålder och sammantaget är detta ett av skälen till att både lärare och barn ingår i arbetsprocessen.

Syfte

1. Syftet med konstprojektet är att skapa en stimulerande och kreativ miljö för lärare och elever på Höglundaskolan.
2. Konsten ska både vara en ständigt närvarande motor för kreativt tänkande och även kunna användas i specifika lärandeprocesser och projekt.
3. Projektet ska innefatta ett större solitärt verk i gemensamma rummet Torget och vidare som en ”infiltrering” av skolan, med mindre utplacerade verk som tematiskt hänger samman med verket på Torget.

Mål

1. Den konstnärliga gestaltningen ska förstärka skolan som en kreativ och lärande miljö.
2. Konsten ska kunna användas av lärare och barn i undervisning och processer.
3. Konstens uttryck ska vara tematiskt närvarande genom att uttryck nyttjas även exteriört, och genom att färger och material väljs i samförstånd.
4. Konstverket ska ha potential att bli en symbol för skolan, både internt i undervisningen och i kontakt utåt.

Tidsplan

Våren 2010	Utredning
Våren 2010–sept 2010	Konstprogram och konstnärsval
Januari 2011	Skissinbjudan
Februari 2011	Möte konstnärer, uppdragsgivare och brukare
Februari–april 2011	Första hälften av skisstiden
April 2011	Presentation av första skiss
14 september 2011	Skissgenomgång och bedömning av skisser
16 november kl 17.00	Beslut i kultur- och fritidsnämnden
December 2011	Efter godkännande i nämnd tecknas kontrakt
Våren 2012	Utförande
Sommar 2012	Invigning och besiktning
Hösten 2012	Utvärdering och dokumentation

Målgrupp

Konsten ska vara en tillgång för personal och elever. I första skedet är skolan planerad för årskurserna förskola till åk 5, men det finns planer på att bygga ut skolan i ett senare skede för årskurser till åk 9.

Arbetsgrupp och samrådsgrupp

Arbetsgruppen består av Sören Arnqvist, rektor, och lärarna Helena Prior, Tiina Collazo, Eliisa Moilanen från Lundaskolan, Kristian Lundgren för arkitektkontoret Klark, Magnus Andersson från Tornberget, Åsa Mårtensson, konstintendent, och konstkonsult Po Hagström.

Samrådsgruppen består av samtliga från arbetsgruppen samt Elisabeth Åström, enhetschef kulturenheten och ansvarig för offentlig konst, samt representanter för kultur- och fritidsnämnden: Leonard Ekström (M), Lotta Glas (FP) och Gunilla Fredlund (S).

Metod

1. Samrådsgruppen formulerar det konstnärliga uppdraget.
2. Konstnär väljs och erbjuds ett skissuppdrag.
3. Barnen involveras i en process där de blir delaktiga i utformandet av konstverket.
4. Konstnären presenterar sitt skissförslag.
5. Skissförslaget, justerat eller ojusterat, utvecklas till ett gestaltningsuppdrag.
6. Arbetsgruppen och konstnären arbetar tillsammans för att dra maximal nytta av de resurser som finns tillgängliga. Barnens deltagande är integrerat i processen.
7. Invigning, avsyning och information på hemsida m m.

Konstnär

Arbetsgruppen har under vintern och våren 2010 diskuterat olika slags konst och olika slags konstnärskap, utifrån hur skolan kommer se ut och lärarnas önskemål. Våren 2010 diskuterades ett antal konstnärskap vilket ledde fram till att två konstnärer presenterades för arbetsgruppen 12 maj 2010: Johanna Tymark och konstnärsparet Lisa Jeannin och Rolf Schuurmans. 8 september 2010 träffade konstnärerna var för sig Elisabeth Åström, Åsa Mårtensson, Helena Prior och Po Hagström för att resonera kring uppdraget utifrån deras konstnärskap.

Konstnärssduon Lisa Jeannin och Rolf Schuurmans framstår som särskilt lämpade för detta uppdrag. De har erfarenheter av offentlig gestaltning, de har kompetens att arbeta med många olika material och uttryck och referenser från tidigare uppdrag framhåller deras pålitlighet. Deras arbetsmetod och uttryck ligger i linje med de kvalitéer och det innehåll som vi vill att konsten ska ha på skolan och når alla åldrar utan att vara förenklande. De har dessutom erfarenhet av att arbeta med barn och de uppskattar möjligheten att här inkludera barnen i projektet.

Uppdragsbeskrivning

Arbets- och samrådsgruppen har formulerat följande förväntningar på konstverket:

1. Verket ska nå alla, oavsett ålder, bakgrund, språk, religion, etnicitet och funktionsförmåga.
2. Verket ska vara inomhus. Eftersom lek och spel ska vara utomhus behövs verket inte ha sådana funktioner.
3. Verket ska kunna användas i utbildningen och föreslås utgå från ämnen som tid, växande och vår planet (i förhållande till övriga världen). Det får även gärna beröra det mellanmänniska.
4. I det stora allmänutrymmet Torget ska ett solitärt verk placeras. Det ska dra nytta av takhöjden och ska kunna utvecklas till en symbol för skolan.
5. Verket ska även närvara i övriga skolan genom en ”infiltration” där små verk som är tematiskt förknippade med det stora placeras på olika (oväntade?) platser.
6. Konstnären ska vara öppen för barns medverkan.
7. Ett tema eller en form från konstverket ska kunna återanvändas i exteriörer, som t ex val av corténstål och betong.
8. Konstnären ska vara öppen för att samverka ang. övrig formgivning, som t ex val av väggfärger.

Barns medverkande

Det är ett uttalat mål i Haninge att barn ska kunna påverka sin miljö. Detta sker på olika sätt utifrån möjligheter och för den nya skolan i Jordbro är förutsättningarna som följer:

Barn ska uppfatta sitt deltagande som värdefullt och ska därför ha möjlighet att se vad deras medverkan resulterar i. Höglundaskolan planeras stå klar sommaren 2012 och barnen måste vid invigningen förstå vad deras medverkan bidrog till. I diskussioner om vad som är möjligt utifrån lärarnas deltagande, barnens tid, projektets tidsplan samt budget valdes följande form av arbetsgruppen:

I ett första led engagerar lärarna sina tre klasser i samtal utifrån de två nyckelbegreppen ”Det växande” och ”Var historier kommer från och vad de är bra för?” I nästa steg arbetar pedagog Åsa Mårtensson med samtliga barn i tre olika workshops. Materialet vaskas av konstnärerna som sedan själva arbetar med barnen i mindre grupper, dels för att kunna komplettera materialet, och dels för att ge barnen möjligheter att kommentera konstnärernas arbete. Därefter iscensätts fler workshops med barnen utifrån behov och möjligheter i processen.